

SKELBIMAS APIE PRADEDAMĄ PARAIŠKŲ NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ TVARKYBOS DARBŲ (PAVELDOTVARKOS) 2026-2028 METŲ PROGRAMAI PRIĖMIMĄ

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) kviečia kultūros paveldo objektų valdytojus teikti paraiškas Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo 2026-2028 metais programai.

Paraiškų teikimo tvarką, Programos rengimą bei įgyvendinimą nustato Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. JV-524 (2024 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. JV-439 redakcija) (toliau – Aprašas):

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/31e83e90012111e4bfca9cc6968de163/asr>.

Finansavimo paraiškos teikiamos birželio 1-30 dienomis. Finansavimą gali gauti paraišką pateikęs fizinis ar juridinis asmuo nuosavybės, patikėjimo teise ar panaudos sutarties pagrindais valdantis paminklą, valstybės saugomą ar registrinį kultūros paveldo objektą ar jo įgaliotas asmuo. Teikiant paraišką paminklo ar valstybės saugomo objekto tvarkybos darbams, pareiškėjas su Departamentu turi sudaryti apsaugos sutartį [1] su nustatytais objekto lankymo sąlygomis.

Paveldotvarkos programa rengiama trejų metų laikotarpiui, todėl tvarkybos darbų finansavimo pradžia gali būti pirmieji, antrieji ar tretieji programos metai.

SVARBU! Naujiems į Paveldotvarkos programa įrašomiems kultūros paveldo objektams finansavimas bus skiriamas vadovaujantis 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (toliau – *De minimis* reglamentais) ir 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentu (ES) 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2023 m. birželio 23 d. Komisijos reglamentu (ES) 2023/1315. Vadovaujantis *De minimis* reglamentu, kultūros paveldo objektui gauta *de minimis* pagalba, per trejų metų laikotarpį neturi viršyti 300 tūkst. Eur (skaičiuojama iš visų galimų šaltinių gauta *de minimis* pagalba). Šis apribojimas taikomas teikiant paraišką finansuoti saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų taikomuosius tyrimus ir registrinių kultūros paveldo objektų avarijos grėsmės pašalinimo darbus.

Valstybės biudžeto lėšomis finansuojama:

1. Valstybės saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų taikomųjų tyrimų išlaidos, kurioms padengti gali būti skiriama **ne daugiau nei 90 proc. lėšų**, reikalingų viso projekto įgyvendinimui, **bet ne daugiau kaip 100 tūkst. Eur**.

2. Valstybės saugomų kultūros paveldo objektų konservavimo, restauravimo, remonto, avarijos grėsmės pašalinimo darbai ir projektavimas, įskaitant restauravimo programų parengimą bei kartu šiems darbams atlikti reikalingus taikomuosius tyrimus, kuriems atlikti skiriama didžiausia valstybės pagalbos suma gali būti **iki 60 procentų** (jei pareiškėjas yra viešasis juridinis asmuo, išskyrus religines bendruomenes) arba **iki 80 procentų** (jei pareiškėjas yra privatus fizinis arba privatus juridinis asmuo, religinė bendruomenė), **bet ne daugiau 600 tūkst. Eur**.

3. Registrinių kultūros paveldo objektų avarijos grėsmės pašalinimo darbų išlaidos, kurioms padengti gali būti skiriama **iki 80 procentų**, **bet ne daugiau kaip 100 tūkst. Eur**.

4. Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai - iki **100 procentų**.

Paraišką su visais reikalingais dokumentais Pareiškėjas teikia prisijungęs prie Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinės sistemos (KPEPIS) (www.kpepis.lt).

Paraiškos teikimo žingsniai:

1. Prisijunkite prie KPEPIS per elektroninius valdžios vartus arba susikurkite paskyrą su slaptažodžiu.

2. Atidarius skyrių „Paraiškos“, pasirinkite paraiškos teikimo langą „Paraiška nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių saugojimo darbų finansavimui“ ir spauskite nuorodą „Pildyti naują paraišką“.

3. Užpildykite nurodytus laukelius;

DĖMESIO! Pildant paraiškos laukelį „Prašymas/application“ prašome įrašyti informatyvią antraštę:

Paraiška finansuoti _____ tvarkybos darbus
(kultūros paveldo objekto pavadinimas kilmininko linksniu)

4. Laukelyje „Priedami dokumentai“ išvardinkite su paraiška teikiamus dokumentus priklausomai nuo objekto statuso Kultūros vertybių registre (valstybės saugomas ar registrinis) ir prašomos finansuoti tvarkybos darbų rūšies [2];

5. Dokumentai, kurie į KPEPIS įkeliami kaip priedai:

5.1. Paraiška pagal Aprašo 1 priedą (*atkreipiame dėmesį į paraiškos formos 8.2 punkto korektūros klaidą – pareiškėjas turi patvirtinti, kad nėra įgijęs **Aprašo 33 punkte** nurodyto statuso*);

5.2. **Teikiant paraišką valstybės saugomų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbų finansavimui, pateikite Aprašo 24 punkte nurodytus dokumentus:**

5.2.1. nuosavybės, patikėjimo teisę patvirtinančius dokumentus ar panaudos sutartį;

5.2.2. informaciją apie anksčiau saugomame kultūros paveldo objekte atliktus tyrimus, projektavimo ir tvarkybos ar statybos darbus;

5.2.3. informaciją apie valdytojo esamą arba numatomą kultūros paveldo prieinamumo visuomenei, pritaikymo, įveiklinimo, naudojimo ar valdymo tvarką, įskaitant su Departamentu sudarytoje apsaugos sutartyje nustatytas lankymo sąlygas, esamas arba numatomas viešinimo priemonės, kontaktinius duomenis (internetu svetainė (jei tokia yra), el. paštas, tel. numeris);

5.2.4. kitus turimus dokumentus: Kultūros infrastruktūros centro Prevenčinės kultūros paveldo objektų priežiūros sistemos Lietuvoje (toliau – FIXUS Mobilis grupė) atliktų prevenčinės priežiūros darbų (jeigu buvo atlikti) ataskaitą [6], tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygas [7] (jeigu išduotos), taikomųjų tyrimų (jeigu buvo atlikti) ataskaitą [8] ir projektinius pasiūlymus [9] (jei jie privalomi teisės aktų nustatyta tvarka ir jiems pritarė Departamentas), Departamento teritorinio skyriaus ar kito atestuoto specialisto pateiktą išvadą dėl objekto būklės [10];

5.2.5. kultūros paveldo objekto esamos būklės fotofiksaciją, atliktą paraiškos teikimo metais;

5.2.6. dokumentus, patvirtinančius pareiškėjo prisidėjimą. Tinkami dokumentai nurodyti Aprašo 24.8.1 ir 24.8.2 punktuose;

5.2.7. rašytinį sutikimą dėl dokumentacijos perdavimo Centrui;

5.2.8. **teikiant paraišką tyrimų ir (ar) tvarkybos darbų projekto parengimo finansavimui:**

5.2.8.1. preliminarią taikomųjų tyrimų ir (ar) projektavimo darbų užduotį pagal Aprašo 2 priedą su teigiama Departamento teritorinio skyriaus išvada. Užduotyje pareiškėjas aprašo planuojamų tyrimų ir (ar) projektavimo darbų poreikį ir tikslus. Prašant finansuoti archeologinius tyrimus – archeologinių tyrimų užsakovo patvirtintą archeologinių tyrimų projektą [3] ir žemės sklypo

valdytojo sutikimą dėl prašomų finansuoti taikomųjų archeologinių tyrimų atlikimo jo valdomame žemės sklype, jeigu finansavimo prašoma tik tyrimams ir (ar) projektavimui;

5.2.8.2. taikomųjų tyrimų ir (ar) projektavimo darbų sąmatą [4] aktualiomis einamųjų metų kainomis, jeigu finansavimo prašoma tik tyrimams ir (ar) projektavimui. Jeigu prašoma vėlesniais metais finansuoti ir projektuojamus tvarkybos darbus, preliminari tvarkybos darbų kaina nustatoma vadovaujantis kultūros ministro patvirtintų Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbų skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijų [5] 2 priedu;

5.2.9. teikiant paraišką tvarkybos (konservavimo, restauravimo, remonto, avarijos grėsmės pašalinimo) darbų finansavimui:

5.2.9.1. Departamento teritorinio skyriaus suderintą, objekto valdytojo patvirtintą tvarkybos darbų projektą [9], galiojantį leidimą tvarkybos darbams [11], skaičiuojamosios kainos ekspertizės [12.1/12.2], atliktos ne anksčiau kaip prieš penkerius metus iki paraiškos pateikimo datos, aktą;

5.2.9.2. teikiant prašymą objekto **vertingųjų savybių/dailės kūrinių** arba **dailės nekilnojamojo kultūros paveldo objekto** išsaugojimo darbams - galiojančią Dailės vertybės tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programą [13], jeigu ji nėra sudėtinė tvarkybos darbų projekto dalis, konservavimo, restauravimo darbų skaičiuojamosios kainos ekspertizės [12.1/12.2], atliktos ne anksčiau kaip prieš penkerius metus iki paraiškos pateikimo datos, aktą;

5.2.9.3. teikiant paraišką **avarijos grėsmės pašalinimo** darbams arba to paties objekto tvarkybos darbams, jeigu nustatyta avarinė objekto būklė - avarinės būklės aktą [14.1/14.2];

5.2.10. teikiant paraišką Programos **Šventojo Sosto dalies** finansavimui - vyskupijos rašytinį suderinimą;

5.2.11. jeigu saugomame kultūros paveldo objekte yra statybos darbų, kurių neatlikus nebus galima vykdyti tvarkybos ar apsaugos techninių priemonių įrengimo darbų, pareiškėjas turi pateikti įstatymų nustatyta tvarka parengtą tvarkomųjų statybos darbų projektą [15] ir statybą leidžiantį dokumentą [16] darbų vykdymui bei rašytinį patvirtinimą, kad šiuos darbus jis organizuos ir finansuos savomis ar kitomis lėšomis.

5.3. Teikiant paraišką registrinių kultūros paveldo objektų tvarkybos (tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo) darbų finansavimui pateikite Aprašo 25 punkte nurodytus dokumentus:

5.3.1. nuosavybės, patikėjimo teisę patvirtinančius dokumentus ar panaudos sutartį;

5.3.2. informaciją apie anksčiau šiame kultūros paveldo objekte atliktus tyrimus, projektavimo ir tvarkybos ar statybos darbus;

5.3.3. informaciją apie valdytojo esamą arba numatomą kultūros paveldo prieinamumo visuomenei, pritaikymo, įveiklinimo, naudojimo ar valdymo tvarką, esamas arba numatomas viešinimo priemones, kontaktinius duomenis (interneto svetainė (jei tokia yra), el. paštas, tel. numeris);

5.3.4. kultūros paveldo objekto esamos būklės fotofiksaciją, atliktą paraiškos teikimo metais;

5.3.5. dokumentus, patvirtinančius pareiškėjo prisidėjimą. Tinkami dokumentai nurodyti Aprašo 24.8.1 ir 24.8.2 punktuose;

5.3.6. rašytinį sutikimą dėl dokumentacijos perdavimo Centriui;

5.3.7. **teikiant paraišką taikomųjų tyrimų finansavimui:**

5.3.7.1. preliminarią taikomųjų tyrimų užduotį su teigiama Departamento teritorinio skyriaus išvada pagal Aprašo 2 priedą. Užduotyje pareiškėjas aprašo planuojamų tyrimų poreikį ir tikslus;

5.3.7.2. taikomųjų tyrimų sąmatą [4];

5.3.8. **teikiant paraišką avarijos grėsmės pašalinimo darbų finansavimui:**

5.3.8.1. avarinės būklės, jei tokia nustatyta, aktą [14.1/14.2];

5.3.8.2. Departamento teritorinio skyriaus suderintą, objekto valdytojo patvirtintą kultūros paveldo objekto avarijos grėsmės pašalinimo darbų projektą arba aprašą/supaprastintos sudėties projektą [9] ir galiojantį leidimą [11] darbams;

5.3.8.3. avarijos grėsmės pašalinimo darbų skaičiuojamosios kainos ekspertizės aktą [12.1/12.2] ir rašytinį valdytojo pritarimą skaičiuojamajai kainai;

5.3.8.4. jeigu registriniame kultūros paveldo objekte yra statybos darbų, kurių neatlikus nebus galima vykdyti apsaugos techninių priemonių įrengimo darbų, pareiškėjas turi pateikti įstatymų nustatyta tvarka parengtą tvarkomųjų statybos darbų projektą [15] ir statybą leidžiantį dokumentą [16] šių darbų vykdymui bei rašytinį patvirtinimą, kad šiuos darbus jis organizuos ir finansuos savomis ar kitomis lėšomis.

6. Užpildžius paraišką ir pridėjus dokumentus, spauskite „Pateikti“. Jei dėl didelio failo dydžio dokumento nepavyksta įkelti į KPEPIS sistemą, prašome kreiptis skelbimo pabaigoje nurodytais kontaktais.

7. Koreguoti paraišką ar pridėti papildomus dokumentus galima skiltyje „Prašymai“ → „Pildomi prašymai“.

Dokumentų rengimą reglamentuojantys teisės aktai:

[1] Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apsaugos sutarčių sudarymo taisyklės:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.ED3CF502999C/asr>;

[2] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 3.08.01:2013 „Tvarkybos darbų rūšys“:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C0D9FA6F2971>;

[3] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.405666/asr> ;

[4] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 4.01.01:2007 „Nekilnojamojo kultūros paveldo ardomųjų tyrimų ir projektavimo dokumentacijos rengimo darbų sąnaudų normatyvai“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.302746/asr> ;

[5] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 4.01.26:2007 „Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbų skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijos“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.302920/asr> ;

[6] Kultūros paveldo objektų prevencinės priežiūros darbų įgyvendinimo tvarkos aprašas:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6bed6c90efe311ed9978886e85107ab2> ;

[7] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 3.02.01:2014 „Tvarkybos darbų projektavimo sąlygų išdavimo taisyklės“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.255268/asr> ;

[8] Taikomųjų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tyrimų ataskaitos rengimo, formos ir turinio reikalavimų tvarkos aprašas:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.5DDC110262B9/asr> ;

[9] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 3.06.01:2007 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.300618/asr> ;

[10] Kultūros paveldo objekto būklės tikrinimo taisyklės:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.256044/asr> ;

[11] Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 3.04.01:2014 „Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.255266/asr> ;

[12.1] Kultūros paveldo statinio projekto ekspertizės atlikimo taisyklės:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.4BE53030F514> ;

[12.2] Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/25ec49c2a58311e68987e8320e9a5185/asr> ;

[13] Kilnojamyjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašas:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.348735/asr> ;

[14.1] Statinio apžiūros aktas pagal Statybos techninį reglamentą STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a7502172ce7911e6a476d5908abd2210/asr> ;
arba

[14.2] Statinio ekspertizės aktas pagal Statybos techninį reglamentą STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/0896f060a7f311e68987e8320e9a5185/asr> ;

[15] STR 1.01.01:2005 „Kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentai“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.255810> ;

[16] Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/1bc09e60c04a11e6a3e9de0fc8d85cd8/asr> .

Kita svarbi informacija:

Kultūros paveldo objektų tvarkybos regionuose (apskirtyse) 2025-2027 metų prioritetai -

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/964b66d01a0411efb121d2fe3a0eff27?jfwid=1c7dknhgd9>.

Teikiami dokumentai turi būti pasirašyti originaliu arba kvalifikuotu elektroniniu parašu, kaip nurodyta Aprašo 26 punkte, arba suformuoti tokiu būdu, kuris leidžia paraišką teikiantį asmenį identifikuoti arba patikrinti paraiškos autentiškumą, ir pateikti PDF, JPG, JPEG, PNG, ADOC formatais pasirinktinai. Jeigu paraišką pasirašo įgaliotas asmuo, prie paraiškos turi būti pridėta įgaliojimo ar kito pasirašyti dokumentus suteikiančio teisę dokumento kopija.

Programos projektas parengiamas ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai tvirtinimui teikiamas iki gruodžio 15 dienos. Kita informacija bei priimtų ir tinkamų finansuoti paraiškų, finansavimą gavusių ir negavusių pareiškėjų sąrašai bus skelbiami Departamento interneto svetainėje www.kpd.lrv.lt, skiltyje Finansinė parama kultūros paveldui – Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimas.

Už paraiškų priėmimą atsakinga Departamento Kultūros paveldo programų skyriaus viešojo administravimo įstaigos specialistė Agnė Ropytė, tel. +37052734234, mob. tel. +37069751452, el. p. agne.ropyte@kpd.lt.